

UNIBERTSITATEAN SARTZEKO PROBAK
2005-2006 IKASTURTEA
GREZIERAZKO AZTERKETA

PROPOSATZEN ZAIZKIZUN BI GALDESORTEN ARTETIK BATI ERANTZUN

1. GALDERA-SORTA

Zeus eta gaitzen tina.

“ Ζεὺς ἐν πίθῳ τὰ ἀγαθὰ πάντα κατακλείσας ἀφῆκε¹
παρὰ ἀνθρώπῳ τινί². Ὁ δὲ ἀκρατὴς ὧν εἰδέναι³ ἠθέλησε
τίνα⁴ εἰσὶν ἐν αὐτῷ⁵, καὶ ἀφελὼν⁶ τὴν σφραγίδα⁷ καὶ
ἀποκαλύψας⁸ τὸ ἀγγεῖον, πάντα ὅσα ἦσαν ἐξέφυγον⁹. Itxaropena
bestarik ez zen gelditu barnean, gizakiek azkena gaitzen dutena baita”.

ESOPO, *Alegiak*, Ch. 124

GALDERAK:

- 1.- Grezierazko jatorrizko pasarte horren **itzulpena (6 puntu)**.
- 2.- Alegian dauden partizipioen iruzkina (**puntu 1**).
- 3.- ***Panteoi, filantropia, akrata*** hitzak testuan dauden hitz grekoetatik datoz. Azaldu horien esanahi etimologikoa beren osagaietako bat, bederen, antzemanez. (puntu 1).
- 4.- Garatu laburki bi argumentu hauetako ***bat*** (**puntu 1**):
  - a) Antzerki grekoa: tragediaren eta komediaren forma eta edukia.
  - b) Peloponesoko gerra: bere ondorioak eta esanahia.
- 5.- Pasarte osoaren iruzkina (orientabide moduan gai hauei jarraitzen ahal diezu: egilea, garaia, lanak, pasartearen ideiak, kulturari buruzko edukia, beti ere, gai teorikoekin edo oraingo munduarekin loturik, eta zure iritzi kritikoa) (**puntu 1**).

OHARRAK: (Letra etzanean eta komatxoan artean dauden esanahiak dira testu zati honi dagozkionak).

Alegia honek Hesiodoren mito batean du jatorria (Lanak eta Egunak 90-104).

- 1.- ἀφίημι aditzaren indikatiboko aoristo aktiboa, singularreko hirugarren pertsona: “*utzi* (παρὰ: *norbaiten etxean*)”.
- 2.- τις, τι mugagabea.
- 3.- εἶδω aditzaren perfektuko infinitiboa: “*jakin*”.
- 4.- Neutro plurala da. Kontuz hitz honen azentuarekin.
- 5.- πίθος-i dagokio.
- 6.- ἀφαίρεω aditzaren 2. aoristoko partizipio aktiboa, nominatibo maskulino singularra.
- 7.- σφραγίς, σφραγίδος (ἦ): “*zigilua*”.
- 8.- ἀποκαλύπτω aditzaren aoristoko partizipio aktiboa: “*ireki*”, “*estalkia kendu*”.
- 9.- ἐκφεύγω aditzaren 2. aoristoko indikatibo aktiboa, pluraleko hirugarren pertsona.

2. GALDERA-SORTA

Periklesek, gehiengoaren iritzia aditu ondoren, Zimon Atenasera itzul dadin proposatzen du.

“Atenastarrak damutu ere egin ziren eta Zimonen hutsunea sumatzen hasi, Atikaren mugetan beretan menderatuta ikusten baitzuten beren burua, eta gerra bortitzagoa espero baitzuten udarako.

Αἰσθύνουεος¹ οὖν ὁ Περικλῆς² οὐκ ᾔκνησε χαρίσασθαι³ τοῖς πολλοῖς⁴, ἀλλὰ τὸ ψήφισμα γράψας⁵ αὐτὸς⁶ ἐκάλει⁷ τὸν ἄνδρα⁸, κἀκείνος⁹ ἐπανελθὼν¹⁰ εἰρήνην ἐποίησε ταῖς πόλεσιν¹¹. οἰκείως γὰρ εἶχον¹² οἱ Λακεδαιμόνιοι¹³ πρὸς

αὐτόν, *eta, era berean, ez zituzten begi onez ikusten Perikles eta beste demagogo guztiak”.*

PLUTARKO, *Periklesen bizitza*, X, 4

GALDERAK:

- 1.- Grezierazko jatorrizko pasarte horren **itzulpena (6 puntu)**.
- 2.- Egin pasarteko aditz laburbilduen formen iruzkin morfologikoa. (**puntu 1**).
- 3.- ***Biografia, poliglota, metropoli*** hitzak testuan dauden hitz grekoetatik datoz. Azaldu horien esanahi etimologikoa beren osagaietako bat, bederen, antzemanaz. (puntu 1).
- 4.- Garatu laburki bi argumentu hauetako ***bat*** (**puntu 1**):
  - a) Lirika grekoa: subgeneroak, poeta lirikoak.
  - b) Esparta: antolamendu politiko eta soziala.
- 5.- Pasarte osoaren iruzkina (orientabide moduan gai hauei jarraitzen ahal diezu: egilea, garaia, lanak, pasartearen ideiak, kulturari buruzko edukia, beti ere, gai teorikoekin edo oraingo munduarekin loturik, eta zure iritzi kritikoa) (**puntu 1**).

OHARRAK: (Letra etzanean eta komatxoaren artean dauden esanahiak dira testu zati honi dagozkionak).

- 1.- αἰσθύνουεος aditzaren 2. aoristoko partizipioa.
- 2.- Περικλῆς, έους (ὁ): “Perikles” (Atenasako politikaria).
- 3.- χαρίζομαι aditzaren aoristoko infinitiboa, boz ertaina.
- 4.- Artikuluak substantibatzen duen adjektiboa: “gehiengoa”.
- 5.- γράφω aditzaren aoristoko partizipio aktiboa.
- 6.- “bere burua” (Periklesi dagokio).
- 7.- καλέω (καλῶ) aditz laburbildua.
- 8.- Zimoni dagokio (Zimon: Espartarekin ongi konpontzearen alde egin zuelako erbesteratu zuten politikaria).
- 9.- κἀκείνος: καὶ ἐκεῖνος. Zimoni dagokio.
- 10.- ἐπώνειμι.aditzaren 2. aoristoko partizipioa, nominatibo maskulino singularra.
- 11.- “bi hirien artean” (Atenas eta Esparta).
- 12.- ἔχω aditzaren inperfektuaren pluraleko 3. p. (adberbioarekin: “ongi konpondu”).
- 13.- Λακεδαιμόνιος, α, ον: “Lazedemoniarra”, (“Espartakoa”).

